

DE KRACHT VAN DE KLIK

Versterken van behandelrelaties met jongeren en hun opvoeders in de jeugdzorg

De behandelrelatie: voortschrijdend inzicht

Frits Boer

Dat de relatie tussen een jeugdige en zijn therapeut van belang is voor het slagen van de behandeling lijkt vanzelfsprekend. Maar lang was dat niet zo. Bij verschillende therapeutische stromingen werd het noodzakelijk gevonden die relatie zoveel mogelijk buiten beeld te laten. Die opvatting is verlaten, maar wel bestaat er verschil van mening over de vraag hóe die relatie er toe doet. Deze lezing geeft een historisch overzicht, maar ook wordt stilgestaan bij actueel onderzoek.

Plenaire lezing; 09:45 – 10:15 uur

Discussie en delen van ervaringen met jongeren van de Nationale Jeugdraad (NJR)

De jongeren van project Hoofdzaken zijn ervaringsdeskundig binnen de GGZ en Jeugdzorg. De kracht van de jongeren van Hoofdzaken is dat zij hun eigen verhaal inzetten om het heersende stigma op jongeren met psychische kwetsbaarheden te bestrijden. Andere doelen van het project Hoofdzaken zijn het aankaarten van grenzen en eigen wensen betreft

behandeling, het bestrijden van onwetendheid over psychische kwetsbaarheid in het onderwijs en het bevorderen van nazorg in wijkteams door het inzetten van vertrouwenspersonen. Dit doen zij door middel van het geven van gastlessen, door te spreken op congressen en door mee te denken op beleidsniveau binnen verschillende zorgprogramma's van het ministerie van VWS. Hoofdzaken is een project van de Nationale Jeugdraad (NJR). Voor mee info, neem een kijkje op de [NJR website](#).

Investeren in de alliantie: is de klik maakbaar?

Audri Lamers

De therapeutische alliantie wordt meestal genoemd als een algemeen werkzame factor van psychotherapie welke sterk verbonden is met behandeluitkomsten. Meer en meer is er erkenning voor de therapeutische alliantie als een actief ingrediënt of therapeutisch middel op zich. De inzet van alliantie versterkende strategieën door de therapeut, zowel in de behandeling van de jeugdige als met zijn ouders, resulteert in een sterkere groei van de alliantie. In deze lezing wordt gekeken welke componenten wel of niet te versterken zijn en op welke manier, waarbij verschillende theoretische en conceptuele benaderingen als uitgangspunt

worden genomen.

Plenaire lezing; 11:00 – 11:30 uur

Veroordeeld tot de behandelkamer: Een leidraad voor behandelrelaties in een gedwongen kader

Erik Jongman

Het lijkt onmogelijk niet gemotiveerde vaak externaliserende jongeren in behandeling te krijgen die moeten. De uitval bij deze groep is hoog. Toch helpt het kader om de jongere in ieder geval in je kamer te krijgen, daarna is het aan jou als behandelaar om hen te motiveren. Deze kunst lijkt soms meer op het vak van de supervertegenwoordiger dan van de klachtgerichte CGT therapeut: het verkopen van jouw kennis/vaardigheden door aan te sluiten bij de vaak gedeeltelijk onbewuste behoeftes van deze jongeren.

Wat helpt is om te begrijpen hoe deze jongeren naar jou, zichzelf en de wereld kijken; hoe je hun behoefte aan autonomie kan respecteren; te weten wat zij uiteindelijk wel willen maar niet (meer) durven aan te gaan, hoe je hoop bij hen kan mobiliseren. Het schemamodel geeft een goed model met zijn schema's en coping om de onderliggende mechanismen te begrijpen en een leidraad hoe te handelen. Essentieel is zoals Rogers zei dicht bij de cliënt te blijven en niet te focussen op verandering als de werkrelatie nog te kwetsbaar is.

Plenaire lezing; 11:30 – 12:030 uur

Impact van initiële behandelrelaties met jongeren in de jeugd-GGZ en jeugdverslavingszorg

Patty van Benthem

Uit promotieonderzoek (PACT-studie) onder 127 jongeren in de jeugd GGZ en jeugdverslavingszorg blijkt de initiële behandelrelatie een belangrijke succesfactor voor behandeluitkomst. Opvallend is de sterk voorspellende waarde wanneer zowel jongere als therapeut positief zijn. Deze bevindingen, praktische implicaties en een video met de visie van jongere en behandelaar zullen de revue passeren.

Sessielezing; 13.30 uur

De effecten van ehealth op de therapeutische relatie

Anneke van Schaik

Er is inmiddels ruime ervaring met diverse vormen van eHealth bij psychische klachten. In deze presentatie zal worden ingegaan op de rol van de therapeut bij begeleidde zelfhulp en blended behandeling. Blended behandeling wordt steeds meer toegepast in de GGZ, en bestaat uit face to face gesprekken in combinatie met online behandelmodules, mobiele applicaties en/of videobellen. Diverse onderzoeken hebben de rol van de therapeut en de therapeutische relatie bij dit type behandelingen onderzocht. Deze onderzoeksbevindingen zullen, aangevuld met eigen ervaringen, worden besproken.

Sessielezing; 13:30 uur

Motiverende gespreksvoering (MGV), deel 1 'Alliantie: engageren als fundament'

Mariken Muller en Jannet de Jonge

Tijdens deze workshop worden verschillende technieken uit motiverende gespreksvoering (MGV) besproken en geoefend. Aan de orde komt onder andere oefenen met de Spirit van MGV gericht op het opbouwen van een werkrelatie en het omgaan met wrijving in de werkrelatie.

Sessielezing; 13:30 uur

Beelden van meervoudige samenwerkingsrelaties

Annica Brummel / Christien Moene

Het hebben van een klik is kenmerkend voor een goede samenwerkingsrelatie tussen hulpverleners en cliënten. Maar hoe ziet die klik er precies uit? Wat zegt een hulpverlener? En wat doet een hulpverlener non-verbaal? In het onderzoek 'Samenwerken; een kwestie van houding?!' hebben we zes sociaal werkers gefilmd in

samenwerkingsrelaties met cliënten, het sociaal netwerk, samenwerkingspartners en leidinggevende.

Fragmenten van deze beelden zijn weer voorgelegd aan alle betrokken partijen met de vraag; wat doet de sociaal werker goed in deze samenwerkingsrelatie? In deze workshop vertellen we over de opzet en de uitkomsten van het onderzoek. We verkennen samen de meerwaarde en valkuilen van het werken met beeldmateriaal in onderzoek en de praktijk

Sessielezing; 13:30 uur

It takes two to tango: Van gespreksanalyse naar therapeutische professionalisering bij behandeling angstige kinderen

Anna Lichtwarck-Asschoff

Een nieuw ontwikkelde trainingsmodule gebaseerd op gespreksanalyses van concrete gespreksvaardigheden en het effect daarvan op de ontwikkeling van alliantie met angstige kinderen, staan centraal tijdens deze lezing. De trainingsmodule biedt waardevolle handvatten ter bevordering van de alliantie, zoals professionele zelfreflectie en het flexibel afstemmen op het angstige kind.

Sessielezing; 13:30 uur

Samenwerken met ouders in de jeugd- en opvoedhulp: (hoe) werkt het?

Marieke de Greef

Ouders spelen een belangrijke rol binnen de hulp aan jeugdigen en gezinnen. Vreemd genoeg is onderzoek naar het belang van alliantie met ouders in de context van ambulante gezinshulpverlening, de meest ingezette vorm van jeugd- en opvoedhulp, zeer schaars. Daarom onderzochten we de voorspellende waarde van de ouder-hulpverlener alliantie voor het resultaat van ambulante gezinshulpverlening, en bekeken de samenhang tussen cliënt-, professional-, en contextfactoren en alliantie. In deze lezing bespreken we de resultaten van dit onderzoek en gaan we in op de vraag wat deze resultaten betekenen voor de dagelijkse hulpverleningspraktijk.

Sessielezing; 15:00 uur

Aandacht voor middelengebruik en gamen in de behandelrelatie met jongeren

Marianne Post en cliënten van kliniek Mistral, Brijder Jeugd

Bij jongeren die hulp zoeken voor psychische klachten kan naast de primaire klacht ook sprake zijn van middelengebruik. Voor een goed behandelresultaat is het van belang om middelengebruik tijdig te bespreken en te kijken wat er op dat gebied nodig is. Samen met jongeren inventariseren we hoe je dit thema – met behoud van een goede behandelrelatie – adequaat aan kunt kaarten.

Sessielezing; 15:00 uur

Versterken van meervoudige allianties met multiprobleem gezinnen

Annica Brummel / Christien Moene

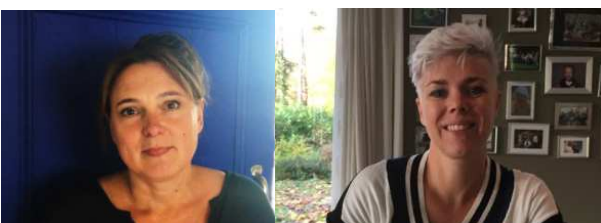
Wat werkt goed in de samenwerking tussen hulpverleners en gezinnen met meervoudige problemen? Op basis van het onderzoek 'Samenwerken; een kwestie van houding?!' is een houdingsmodel ontwikkeld voor sociaal werkers die o.a. in sociale wijkteams werken. Het houdingsmodel is gebaseerd op alliantie en conversatie theorie.

In deze workshop gaan we zelf aan de slag met het houdingsmodel. Herkennen we de werkzame factoren in samenwerking? Zijn ze ook bruikbaar voor andere hulpverleners? Wat is de meerwaarde om met een kijkkader zoals het houdingsmodel te werken?

Sessielezing; 15:00 uur

Motiverende gespreksvoering (MGV), deel 2 'Alliantie met een systeem

Mariken Muller en Jannet de Jonge

Als vervolg op parallelsessie 1 zal in deze verdiepende workshop worden ingegaan op het motiveren van het systeem rondom de jongere en wordt geoefend met

systeem-motiverende gespreksvoering.

Sessielezing; 15:00 uur

Digitale technologie en behandelrelaties met jongeren

Niels Zwikker

Op steeds meer gebieden communiceren jongeren veelal digitaal met anderen, zoals met vrienden, ouders en in het onderwijs. Ook in de hulpverlening worden voorzichtige stappen gezet met het inzetten van digitale middelen om aan te sluiten bij deze trend.

Hoewel er mooie voorbeelden zijn van digitale toepassingen om het behandelcontact vorm te geven, levert dit ook de nodige vragen op. Wat betekent dit voor de fysieke behandel sessies? Hoe beïnvloedt de digitale uitwisseling de relatie die je opbouwt met jongeren? Wat valt wel digitaal te

delen en wat niet? Welke vorm is het meest geschikt en veilig? Wat betekent dit voor mijn inzet, tijd en professionaliteit?

Sessielezing; 15:00 uur

Behandelrelaties met jongeren in de jeugdzorg; oog op de toekomst.

Floortje Scheepers

De wereld is in een hoog tempo aan het digitaliseren. Jongeren weten niet beter dan dat de wereld zich voor een groot deel afspeelt in "the cloud". Welke impact gaan de technologische en digitale ontwikkelingen hebben op de zorg in het algemeen en de psychiatrische (jeugd) zorg in het bijzonder? Praten wij in de toekomst alleen nog maar online, zijn therapeuten overbodig geworden omdat een robotcoach het heeft overgenomen of zit er een keerzijde aan technologische innovatie en blijft het professionele menselijk contact een cruciale voorwaarde voor psychisch herstel? Floortje Scheepers zal een lezing houden over innovatie in de psychiatrie en hoe dit ons professionele handelen gaat beïnvloeden.

Plenaire lezing; 16:15– 16:45 uur